

Skattavakt PwC

Fréttabréf Skatta- og lögfræðisviðs

Skattavaktin er mánaðarlegt fréttabréf PwC ehf. þar sem sérfræðingar á Skatta- og lögfræðisviði félagsins skrifa um athyglisvert efni tengt skattarétti. Leitast er við að gera grein fyrir nýju efni, hvort sem um er að ræða dóma, lög, frumvörp, úrskurði eða stjórnvaldsákvarðanir.

Nóvember 2010
11. tölublað

Efnisyfirlit

Frumvarp til laga um ráðstafanir í ríkisfjármálum

Lagðar eru til ýmsar tillögur sem fela í sér hækkun á sköttum og gjöldum. Fram kemur í athugasemdum við lagafrumvarpið að það sé liður í því verkefni ríkisstjórnarinnar að endurreisa íslenskt efnahagslíf. Hér verður farið yfir helstu breytingar sem boðaðar eru.

Ákvarðandi bréf RSK 10-008

Í bréfinu túlkar ríkisskattstjóri hvað sé skattalegt eigið fé félags og gerir grein fyrir því hver skuli reikna út eigið fé, hvernig það skuli gert og hvenær, sbr. lokamálslið 1. mgr. 11. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt.

Úrskurður yfirskattanefndar nr. 141/2010

Yfirskattanefnd féllst á gjaldfærslu tapaðs hlutafjár samkvæmt 2. málsl. 2. mgr. 5. tölul. 31. gr. tekjuskattslaga, þar sem um samfellt greiðslustöðvunar- og nauðasamningsferli hafi verið að ræða, en ekki lá fyrir formlegur nauðasamningur staðfestur af héraðsdómara þegar hlutaféð var lækkað.

Frumvarp til laga um ráðstafanir í ríkisfjármálum

Lög nr. 90/2003, um tekjuskatt, með síðari breytingum

1. Hækkun fjármagnstekjuskatts

Samkvæmt fyrirliggjandi frumvarpi stendur til að hækka fjármagnstekjuskatt úr 18% í 20% frá og með 1. janúar 2011. Komi þetta til framkvæmda hefur fjármagnstekjuskattur hækkað um 10 prósentustig frá 1. janúar 2010.

2. Tekjutenging barnabóta

Lögð er til sú breyting að barnabætur sem greiddar eru með börnum yngri en sjö ára og hafa til þessa verið ótekjutengdar verði tekjutengdar frá og með gildistöku laganna. Kemur þessi breyting til framkvæmda við álagningu 2012 eða við staðgreiðslu-framkvæmd 2011 eftir því sem við á. Jafnframt er lagt til að tekjuserðingarhlutfall umræddra barnabóta verði 3% og að tekjuserðingarhlutfall barnabóta með einu barni verði hækkað úr 2% í 3%.

3. Vaxtabætur

Samkvæmt núgildandi lögum teljast gjaldfallnir vextir og verðbætur af lánum til vaxtagjalda og reiknast því vaxtabætur af þeim. Samkvæmt fyrirliggjandi frumvarpi verður þessu breytt og eingöngu greiddir vextir teljast til vaxta. Er breytingunni beint gegn tilvikum þar sem lán eru í svokallaðri frýstingu, þar sem vextir eru lagðir við höfuðstól og teljast gjaldfallnir og mynda stofn til vaxtabóta þrátt fyrir að lántaki hafi ekki orðið fyrir beinum fjáruútlátum við greiðslu afborgana og vaxta. Þá er jafnframt lagt til að tekjuserðingarhlutfall verði hækkað úr 6% í 7% og endanlega ákvarðaðar vaxtabætur skertar um 8%.

4. Takmörkuð skattskylda

Lögð er til hækkun á tekjuskatti aðila með takmarkaða skattskyldu í samræmi við aðrar hækkanir frumvarpsins.

5. Hækkun á tekjuskatti lögaðila

Lagt er til að tekjuskattur einkahlutafélaga og hlutafélaga hækki úr 18% í 20%. Þá er lögð til samsvarandi hækkun á tekjuskatti lögaðila sem skattskyldir eru skv. 3. – 5. tölul. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 90/2003, s.s. sameignar- og samlagsfélög, þ.e. úr 32,7% í 36%. Gert er ráð fyrir að tekjuskattur lögaðila í 3.-5. tölul. sama ákvæðis af fengnum arði hækki í samræmi við almenna hækkun skatts á fjármagnstekjur úr 18% í 20%. Sama segir um tekjuskatt af fjármagnstekjum þeirra lögaðila sem undanþegir eru skattskyldu samkvæmt tilteknum ákvæðum 4. gr. laganna.

6. Ákvæði til bráðabirgða

Við lögin bætast þrjú ný ákvæði til bráðabirgða:

a. Lagt er til að framlengt verði bann við skuldajöfnun barnabóta á móti opinberum gjöldum út árið 2011.

b. Lagt er til að auðlegðarskattur verði hækkaður úr 1,25% í 1,5% og að fríeignarmark verði lækkað þannig að það nemi 75 mkr. nettóeign hjá einstaklingi en 100 mkr. nettóeign hjá hjónum. Auðlegðarskattsstofn vegna áranna 2010 og 2011 skal endurreikna við álagningu opinberra gjalda 2012 og 2013 með tilliti til viðbótareigna skv. b-lið ákvæðis til bráðabirgða XXXIII. Sá mismunur sem er umfram viðmiðunarmörkin skal skattlagður við álagningu opinberra gjalda 2012 og 2013.

c. Lagt er til að endurreikningur lána í kjölfar dóms Hæstaréttar frá 16. júní 2010 hafi engin skattaleg áhrif, þ.e. myndi ekki stofn til útreiknings fjármagnstekjuskatts og hafi hvorki áhrif á áður ákvarðaðar vaxta- né barnabætur, hvort sem er til hækkunar eða

lækkunar nema skattaðili fari fram á endurákvörðun þeirra.

Lög nr. 94/1996 um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur

Lagt er til að staðgreiðsla á fjármagnstekjur hækki úr 18% í 20% vegna tekna sem falla til frá og með 1. janúar 2011.

Lög nr. 86/2007 um skattlagningu kaupskipaútgerðar

Lagt er til að tekjuskattur lögaðila sem stunda kaupskipaútgerð hækki úr 18% í 20% til samræmis við hækkun tekjuskatts á lögaðila.

Lög nr. 14/2004 um erfðafjárskatt

Lagt er til að erfðafjárskattur hækki úr 5% í 10% og að fríeignarmörk dánarbús hækki úr 1 mkr. í 1,5 mkr.

Lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda

Lagt er til að framlengd verði heimild, sem er að finna í ákvæði til bráðabirgða VIII í lögunum, til að sækja um að fá greiddan út séreignarsparnað að ákveðnu marki á tímabilinu 1. janúar 2011 fram til 1. apríl 2011. Gert er ráð fyrir að rétthafi geti innleyst allt að 5 mkr. samanlagt, þ.e. að hér verði veitt viðbótarheimild sem nemur 2,5 mkr. Ákvæðið er að mestu leyti samhljóða eldra ákvæði um sama efni. Þannig er útgreiðslunni t.a.m. ekki ætlað að hafa áhrif á greiðslu barnabóta eða vaxtabóta.

Lög nr. 6/2007 um Ríkisútvarpið ohf.

Lögð er til 4% hækkun á útvarpsgjaldi þannig að það hækki úr 17.200 kr. í 17.900 kr.

Lög nr. 125/1999 um málefni aldraðra

Lögð er til hækkun á gjaldi í framkvæmdasjóð aldraðra úr 8.400 kr. í 8.700 kr.

Lög nr. 50/1988 um virðisaukaskatt

Lagt er til að gjald að fjárhæð kr. 5.000 leggist á skattaðila fyrir hverja virðisaukaskattsskýrslu sem ekki hefur verið skilað á réttum tíma, berist virðisaukaskattsskýrsla eftir að skattaðili hefur sætt áætlun.

Lagt er til að skylt verði að skila virðisaukaskattsskýrslum rafrænt, og að ríkisskattstjóri geti veitt heimild til þess að skila virðisaukaskattsskýrslu á pappír ef gildar ástæður eru fyrir hendi.

Lagt er til að ríkisskattstjóra verði heimilt að synja aðila um skráningu á virðisaukaskattsskrá liggja fyrir að opinber gjöld hans séu áætluð á einhverju ári af næstliðnum þremur tekjuárum á undan því ári sem sótt er um skráningu á virðisaukaskattsskrá.

Lagt er til að skilyrði innskattsfrádráttar sé að seljandi vöru og þjónustu sé skráður á virðisaukaskattsskrá á því tímamarki þegar viðskipti eiga sér stað.

Lagt er til að fjárhæðarmörk þeirra sem eru undanþegnir skattskyldu verði hækkuð úr 500.000 kr. í 1.000.000 kr.

Lagt er til að fjárhæðarmörk þeirra sem eru í ársskilum verði hækkuð úr 1.400.000 kr. í 3.000.000 kr.

Lagt er til að rafrænt afhent þjónusta teljist ávallt nýtt þar sem kaupandi þjónustunnar hefur búsetu eða starfsstöð.

Lagt er til að framlengd verði til ársloka 2011 heimild til endurgreiðslu 100% virðisaukaskatts til byggjenda og eigenda íbúðarhúsnæðis og frístundahúsnæðis.

Ákvarðandi bréf RSK 10-008

Þann 30. ágúst 2010 móttók ríkisskattstjóri fyrirspurn varðandi þann hluta arðs sem telja ber til tekna sem launatekjur samkvæmt lokamálslið 1. mgr. 11. gr. laga nr. 90/2003.

„Hvernig/hvar/hvað“ er skattalegt eigið fé sem prósenturnar reiknast út frá að þínu mati?“

Skattalegt eigið fé félags er eignir félagsins að frádregnum skuldum. Á framtali rekstraraðila er skattalegt eigið fé nú fært í reit 7990.

„Hver reiknar það, hvenær og hvernig?“

Það félag sem greiðir út arðinn reiknar út frá eigin fé, í árslok viðmiðunarárs, hvernig skiptingin á að vera ef um skiptingu er að ræða yfir höfuð. Sjá svar við fyrstu spurningunni varðandi það hvernig skattalegt eigið fé er fundið.

„Hvílir það ekki á atvinnurekendum að skila inn greiðslum?“

Það hvílir á þeim aðila sem greiðir/úthlutar arði að halda eftir staðgreiðslu af honum og skila í ríkissjóð, eftir atvikum fjármagnstekjuskatti eða staðgreiðslu af launum.

„Við hvað á að miða ef skattframtal er í september en arðsúthlutun fer fram í janúar?“

Af ákvæði 99. gr. laga nr. 2/1995, um hlutafélög, leiðir að samþykktur ársreikningur verður að liggja fyrir áður en arðsúthlutun fer fram. Er því ljóst að þær upplýsingar sem nauðsynlegar eru við útreikning á skattalegu eigin fé samkvæmt framansögðu eru til staðar þrátt fyrir að ekki hafi verið gengið frá skattframtali félagsins.

„Hvernig verða launamiðar/hlutaaffármiðar?“

Það liggur ekki fyrir á þessari stundu. Upplýsingar um það verða kynntar bráðlega.

Úrskurður yskn. nr. 141/2010

Málsatvik eru þau að hlutafé í C hf. var lækkað þann 21. desember 2001 og átti hin umdeilda gjaldfærsla kæranda rætur að rekja til þeirrar lækkunar. Hlutafé í C hf. var aftur lækkað þann 17. apríl 2002 eða sama dag og Héraðsdómur Reykjavíkur staðfesti nauðasamning C hf.

Nánar tiltekið var C hf. veitt heimild til greiðslustöðvunar með úrskurði Héraðsdóms Reykjavíkur hinn 24. september 2001 til 17. október 2001, sem síðar var framlengd til 9. janúar 2002. Þann sama dag var beiðni C hf., dags. 8. janúar 2002, um heimild til nauðasamningsumleitana lögð fram á dómþingi Héraðsdóms Reykjavíkur, og með úrskurði héraðsdóms, dags. 11. janúar 2002, var C hf. veitt heimild til að leita nauðasamnings. Þann 7. mars 2002 var frumvarp að nauðasamningi samþykkt og með úrskurði Héraðsdóms Reykjavíkur 17. apríl 2002 var nauðasamningur C hf. staðfestur. Þann sama dag fór fram hin síðari lækkun hlutaaffjár í C hf., sbr. það sem fram kom hér að ofan. Hin fyrri lækkun hlutaaffjárins fór hins vegar fram 21. desember 2001 eða skömmu áður en beiðni um að leita nauðasamnings var lögð fram hjá Héraðsdómi Reykjavíkur.

Skattstjóri tók fram í úrskurði sínum að eðli málsins samkvæmt teldist hlutafé ekki sannanlega tapað í skilningi 2. mgr. 5. tölul. 31. gr. laga nr. 90/2003 fyrr en formlegur nauðasamningur hefði átt sér stað samkvæmt lögum með staðfestingu nauðasamnings. Þá gat skattstjóri þess að C hf. hefði ekki fengið heimild til nauðasamningsumleitana fyrr en 11. janúar 2002 og hefði því verið allsendis óvíst hvort af nauðasamningi yrði hinn 21. desember 2001 þegar umrædd lækkun hlutaaffjár fór fram hjá C hf. Skattstjóri taldi því liggja ljóst fyrir að með sannanlega töpuðu hlutafé yrði að vera um formlega staðfestan nauðasamning að ræða sem ljóst væri að gæti ekki átt sér stað

fyrir en með staðfestingu héraðsdómara á umræddum nauðasamningi.

Í úrskurði yfirskattaneftndar sagði að samkvæmt framansögðu væri það skilningur skattstjóra að formlegur nauðasamningur, staðfestur af héraðsdómara, yrði að liggja fyrir svo að hlutafé geti talist tapað í skilningi 2. máls. 2. mgr. 4. tölul. 31. gr. laga nr. 75/1981, sbr. hliðstætt ákvæði 2. máls. 2. mgr. 5. tölul. 31. gr. laga nr. 90/2003. Horfi skattstjóri því til 17. apríl 2002 í því sambandi. Af hálfu kæranda sé því hins vegar teft fram að um samfellt greiðslustöðvunar- og nauðasamningsferli hafi verið að ræða allt frá 24. september 2001.

Í ljósi málsatvika féllst yfirskattaneftnd á þá skýringu. Skattstjóri hafi þannig út af fyrir sig ekki dregið í efa að umrædd hlutafjárlækkun þann 21. desember 2001, sem fram hafi farið á greiðslustöðvunartíma, hafi verið liður í hinni fjárhagslegri endurskipulagningu C hf., sem hafi lokið með formlegum nauðasamningi 17. apríl 2002.

Þá sagði yfirskattaneftnd að skýra verði orðalag umrædds ákvæðis „í kjölfar nauðasamninga“ svo, í samræmi við tilgang þess, að niðurfærsla hlutafjár verði að vera í beinum tengslum við nauðasamninga. Að því athuguðu og með hliðsjón af tilganginum með umræddu ákvæði verði ekki talið að kærandi hafi firrt sig rétti til gjaldfærslu á grundvelli ákvæðisins þó svo að umrædd lækkun hlutafjár í C hf. hafi farið fram skömmu áður en nauðasamningaferli hófst í kjölfar greiðslustöðvunar. Vegna tengingar slíkrar niðurfærslu við nauðasamninga verði hins vegar að telja að niðurfærslan komi til gjaldfærslu rekstrarárið 2002.

Skatta- og lögfræðisvið

PricewaterhouseCoopers ehf.

Við hjá Skatta- og lögfræðisviði bjóðum upp á margs konar þjónustu, þar með talið ráðgjöf varðandi:

- Alþjóðlega skattaráðgjöf
- Milliverðlagningu („Transfer pricing“)
- Skattlagningu rekstraraðila
- Skattlagningu einstaklinga
- Virðisaukaskatt
- Félagarétt
- Samruna, skiptingar og yfirtökur

Starfsmenn sviðsins hafa mikla reynslu og yfirgripsmikla þekkingu á sviði skatta- og félagaréttar og veita viðskiptavinum aðstoð og ráðgjöf varðandi lögfræðileg álitaefni sem skapast innanlands sem og erlendis.

Til að fá frekari upplýsingar um starfsemina er hægt að hafa samband við eftirfarandi starfsmenn:

Ábyrgðarmaður

Friðgeir Sigurðsson

Sviðsstjóri Skatta- og lögfræðisviðs

Sími: +354 550 5366

fridgeir.sigurdsson@is.pwc.com

Ritstjóri

Jóhanna Á. Jónsdóttir

Ráðgjafi/lögfræðingur

Sími: +354 550 5356

johanna.a.jonsdottir@is.pwc.com

Þessi samantekt felur ekki í sér ráðgjöf af neinu tagi. Ekki ætti að hafast samkvæmt vefriti án þess að fá sérfræðilega ráðgjöf. PricewaterhouseCoopers ehf., PricewaterhouseCoopers LLP, hluthafar, starfsmenn og umboðsaðilar bera ekki ábyrgð á upplýsingum sem gefnar eru í þessu vefriti eða aðgerðum sem framkvæmdar eru af hálfu annarra aðila á grundvelli þessara upplýsinga.

©2009 PricewaterhouseCoopers ehf. Allur réttur áskilinn. “PricewaterhouseCoopers” vísar til PricewaterhouseCoopers ehf. á Íslandi, nema ráða megí af samhengi eða beinum tilvísunum að vísað sé í önnur fyrirtæki í samstæðu PricewaterhouseCoopers International Limited sem öll eru lagalega sjálfstæðar einingar.